

ArticleHistory:

Received
08/10/2024
Accept
14/11/2024
**Available
online**
15/11/2024

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3602>

TRENDS IN POSTGRADUATE THESES ON WEB 2.0 TOOLS AND MOBILE APPLICATIONS IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE WEB 2.0
ARAÇLARI VE MOBİL UYGULAMALARI KONUSU ALAN
LİSANSÜSTÜ TEZLERİN EĞİLİMLERİ

Sedat Maden¹
Abdulvahap Avşar²
Esra Misir³

Abstract

The aim of the study was to determine the research trends of postgraduate theses on Web 2.0 tools and mobile applications in the field of teaching Turkish as a foreign language between 2003 and 2023. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The electronic documents of the theses on Web 2.0 tools and mobile applications in teaching Turkish as a foreign language were accessed through the official Website of YÖK National Thesis Centre, and the data collected from the accessible theses were analysed by descriptive content analysis. In the data analysis process, the theses were classified according to year, type, university, method, subject and Web 2.0 tools and mobile applications used. As a result of the research, it was concluded that 37 postgraduate theses were accessed, the most theses were prepared in 2019, master's theses outnumbered doctoral theses, theses were mostly produced at Çanakkale Onsekiz Mart University, mixed methods were mostly preferred in theses, theses mostly dealt with the subject of Opinion-Attitude-Experience, and tools such as Wordwall, Digital Game and Storyjumper were mostly used in theses.

Keywords: Turkish as a foreign language, Web 2.0, Mobile application, Tendency.

¹ Prof. Dr., Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü. sedmaden@gmail.com
ORCID: 0000-0002-8024-8182

² Yüksek Lisans öğrencisi, Bayburt Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi Bölümü.
vahapvsr@gmail.com ORCID: 0000-0002-2290-8445

³ Yüksek Lisans öğrencisi, Bayburt Üniversitesi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi Bölümü.
esramisir87@gmail.com ORCID: 0009-0005-0204-1361

Özet

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında 2003 ile 2023 yılları arasında hazırlanmış Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin elektronik dokümanlarına YÖK Ulusal Tez Merkezi'nin resmî ağ sitesi üzerinden erişim sağlanmış, erişilebilen tezlerden toplanan veriler ise betimsel içerik analizi ile analiz edilmiştir. Veri analizi sürecinde tezler, yıl, derece, üniversite, yöntem, konu ve kullanılan Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalara göre sınıflandırılmıştır. Araştırma sonucunda, 37 lisansüstü teze erişilmiştir. Konu ile ilgili en fazla tezin 2019 yılında hazırlandığı, yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerinden sayıca fazla olduğu, tezlerin en çok Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde üretildiği, tezlerde daha çok karma yöntemin tercih edildiği, tezlerin en fazla Görüş-Tutum-Deneyim konusunu ele aldıkları, tezlerde en çok Wordwall, Dijital Oyun ve Storyjumper gibi araçların kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe, Web 2.0, Mobil uygulama, Eğilim.

GİRİŞ

İnsanlar, teknoloji sayesinde küçülen dünyada çeşitli ihtiyaçlardan dolayı dil öğrenmektedirler. Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı ve üniversiteler bünyesinde bulunan TÖMER ve DİLMER'ler aracılığıyla yurt içinde ve yurt dışında Türkçenin öğretimi yapılmaktadır. Koçer (2013) ile Maden ve İşcan'a (2011) göre Türkçe öğrenme ihtiyaçları arasında iş imkânı, eğitim ve Türkiye'de yaşama isteği bulunurken Balçıkanlı'ya (2010) göre ise bu ihtiyaçlar, günlük hayatta basit diyaloglar gerçekleştirebilmek içindir. Yapılan araştırmaların çoğunda ise iş imkânı, Türkiye'de yaşama isteği ve Türk kültürünü sevmeye gibi etkenler, bireylerin Türkçe öğrenme sebepleri arasındadır (Uzdu Yıldız ve Ramanenkava, 2020; Direkçi vd., 2020; Tunagör ve Kardeş, 2021). Bu ihtiyaçlarla birlikte teknolojinin gelişmesine bağlı olarak eğitim ortamlarının sanal ortama taşınma neticesi de Türkçe ve diğer dillere olan öğrenme talebinin artmasına neden olmuştur.

Günümüzde, teknoloji her alanda kendini göstermektedir. Gün geçtikçe daha da gelişmesiyle birlikte artık insan hayatına daha da fazla nüfuz etmektedir. İnsanlar, geçmişte bilgiye ulaşmak için basit araç ve gereçler kullanmışlardır. Günümüzde ise bilgiye erişim, teknoloji ile birlikte farklı bir boyut olarak hız kazanmıştır. Buna bağlı olarak günümüzde geleneksel yöntemlerle yapılan eğitim, yerini teknolojik araçlarla yapılan eğitime bırakmıştır.

Web 2.0 kavramı, Web sayfalarının tasarım ve işlevlerini açıklama amacıyla 2004 yılında O'Reilly tarafından ileri sürülen bir kavramdır (Hew & Cheung, 2013). Web 2.0 araçlarının temel hedefi, bireylerin duygu, düşünce ve isteklerini diğer insanlara aktararak iletişim ihtiyaçlarını karşılamaktır. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak insanların telefon, televizyon bilgisayar ve internet gibi iletişim araçlarıyla bilgiye ulaşması kolaylaşmış ve buna bağlı olarak eğitim ortamlarına her yerden erişim mümkün olmuştur. Dil öğretiminin olmazsa olmazı etkileşimdir. Etkileşim ise sınıf ortamlarında ya da sınıf dışında Web 2.0 araçları ile yapılması mümkündür. Bu nedenle dil öğretiminde teknolojinin sunmuş olduğu imkânlardan faydalanmak gerekir.

Literatür tarandığında, Türkçe eğitimi alanında yapılan doktora tezi özetleri (Turan, Sevim ve Tunagör, 2018), yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar (Türkben, 2018), okuma eğitimi üzerine yapılan tezler (Ceran, Aydın ve Onarıcıoğlu, 2018), yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında söz varlığını zenginleştirme ile ilgili makaleler (Maden, 2020), Teknoloji destekli Türkçe öğretimi üzerine hazırlanan tezler (Şahin, Başbayrak ve Çiftçi, 2020), Teknoloji destekli Türkçe öğretimi üzerine yapılan makaleler (Genç Ersoy ve Ersoy, 2021, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında hazırlanan tezlerin anahtar kelimeleri (Çevik ve Muzaffer, 2021), Ana dili ve yabancı dil öğretiminde dijital öykü kullanımını içeren çalışmalar (Kuzu ve Yalçınalp, 2023), yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında kültür aktarımı konulu çalışmalar (Özgen ve Maden, 2024) gibi çalışmaların var olduğu tespit edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi

alanında Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin incelenmediği fark edilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin hangi Web 2.0 aracı/ mobil uygulama ve hangi eğilimlerle araştırıldığına tespit edilmesi, yeni yapılacak çalışmalara örnek teşkil edecektir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmada, 2003 ile 2023 yılları arasında hazırlanmış yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin eğilimlerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin derecelere göre dağılımı nasıldır?
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin yöntem tercihinine göre dağılımı nasıldır?
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin konulara göre dağılımı nasıldır?
6. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerde kullanılan Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalara göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezlerin eğilimlerini tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi Yıldırım ve Şimşek'e (2021) göre araştırılan olgu ya da olaylar ile ilgili bilgi içeren yazılı materyallerin analiz ve değerlendirmesini kapsar. Araştırmada da yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezler incelendiğinden bu yöntem tercih edilmiştir.

Veri Kaynağı

Araştırmanın veri kaynağını YÖK Tez Merkezi'nde yer alan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında bulunan tezler araştırmanın veri kaynağını oluşturduğundan ana dili olarak Türkçe ve iki dillilere Türkçe tezleri kapsam dışında bırakılmıştır. Ayrıca yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan lisansüstü tezler yıl sınırlaması yapılmış ve 2003 ile 2023 yılları arasındaki tezler araştırmaya dâhil edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamında, 2003-2023 yılları yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan yüksek lisans ve doktora tezlerinin elektronik dokümanlarına YÖK Ulusal Tez Merkezi'nin resmî ağ sitesi üzerinden erişim sağlanmıştır. Veri kaynağındaki tezlerin analizi yapılırken betimsel analiz tekniğinden faydalanılmıştır. Betimsel içerik analizi, "Belirli bir konu üzerinde yapılan çalışmaların ele alınıp eğilimlerinin ve araştırma sonuçlarının tanımlayıcı bir boyutta değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır." (Çalık ve Sözbilir, 2014, s.34). Veri analizi yapılırken tezler, yıl, tür, üniversite, yöntem, konu ve kullanılan Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalara göre sınıflandırılmıştır.

BULGULAR

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde 2003 ile 2023 yılları arasında Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan 37 lisansüstü tezlerin analizine dair bulgular bu bölümde sunulmuştur.

Tezlerin Yayım Yılına İlişkin Bulgular

Yabancı dil olarak Türkçe (YDOT) öğretiminde Web 2.0 araçlarını ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin yayımlanma yıllarına ilişkin dağılım Tablo 1’de gösterilmiştir:

Tablo 1. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin yıllara göre dağılımı

Yıl	<i>f</i>	Toplam
2011	1	1
2014	1	1
2015	1	1
2017	1	1
2018	1	1
2019	6	6
2020	4	4
2021	2	2
2022	9	9
2023	11	11

Tablo 1’e göre YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları/mobil uygulamalara dair ilk tezin 2011 yılında hazırlandığı tespit edilmiştir. Yayım yıllarına göre en fazla tezin 2023 ($f=11$) yılında hazırlandığı ve bunu sırasıyla 2022 ($f=9$) ve 2019 ($f=6$), 2020 ($f=4$) ve 2021 ($f=2$) yılları takip etmektedir. Bununla birlikte 2011, 2014, 2015, 2017, 2018 yıllarında birer tezin hazırlandığı tespit edilmiştir. Bulgulara göre 2019 yılından itibaren YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerde ciddi bir artış söz konusudur.

Tezlerin Derecelerine İlişkin Bulgular

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin program türlerine ilişkin dağılım Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin tür dağılımı

Tür	<i>f</i>
Yüksek Lisans	21
Doktora	16
Toplam	37

Tablo 2’de YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin 21’inin yüksek lisans, 16’sının ise doktora türünde olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerde yüksek lisans tezleri daha fazladır.

Tezlerin Hazırlandığı Üniversitelere İlişkin Bulgular

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin hazırlandığı üniversitelere ilişkin dağılım Tablo 3’te verilmiştir:

Tablo 3. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversiteler	<i>f</i>
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	4
Bursa Uludağ Üniversitesi	3
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	3
Gazi Üniversitesi	3
Anadolu Üniversitesi	2
Hacettepe Üniversitesi	2
Yıldız Teknik Üniversitesi	2
Sakarya Üniversitesi	2
Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2

Atatürk Üniversitesi	1
Akdeniz Üniversitesi	1
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	1
İstanbul Üniversitesi	1
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1
Düzce Üniversitesi	1
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1
Kırıkkale Üniversitesi	1
İstanbul Aydın Üniversitesi	1
İnönü Üniversitesi	1
Erciyes Üniversitesi	1
Selçuk Üniversitesi	1

Tablo 3'te YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin hazırlandığı üniversiteler görülmektedir. Tablo 3'e göre YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalar üzerine en fazla tezin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde ($f=4$) hazırlandığı tespit edilmiştir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ni Bursa Uludağ, Fatih Sultan Mehmet ve Gazi üniversitelerinin ($f=3$) takip ettiği; bununla beraber Anadolu, Hacettepe, Yıldız Teknik, Sakarya ve Hacı Bektaş Veli Üniversitelerinin ($f=2$) öne çıktığı görülmektedir. Ayrıca diğer 14 üniversitede konuyla ilgili birer tezin hazırlandığı bulgulanmıştır. Buna göre YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezler, en fazla Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde hazırlanmıştır.

Tezlerin Araştırma Yöntemlerine İlişkin Bulgular

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin araştırma yöntemlerine ilişkin dağılım Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin yöntemlerine ilişkin dağılım

Araştırma Yöntemi	f
Karma	21
Nicel	9
Nitel	7
Toplam	37

Tablo 4'e göre Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalar üzerine yazılan tezlerin 21'i karma yöntem, 9'u nicel yöntem, 7'si ise nitel yöntemle hazırlanmıştır.

Tezlerin Konu Alanlarına İlişkin Bulgular

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalara yönelik tezlerin konu alanlarına ilişkin dağılımı Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalara yönelik tezlerin konu dağılımı

Konu	f
Görüş-Tutum-Deneyim	9
Söz Varlığını Geliştirme	4
Okuma Becerilerini Geliştirme	3
Dijital İçerik Geliştirme	3
Öğrenci Görüşleri	3
Uygulama İnceleme	3
Yazma Becerilerini Geliştirme	2
Üretici Dil Becerilerini Geliştirme	2
Konuşma Becerilerini Geliştirme	2
Dijital Oyunların Türkçe Öğrenmeye Etkisi	2
Anlama Becerilerini Geliştirme	1
Öğretmen Görüşleri	1
Dijital Materyal Kullanımı ve Türkçe Öğretiminde Başarı ve Tutuma Etkisi	1
Türkçe Okuma-Anlama-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi	1

Tablo 5'e göre Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalar üzerine hazırlanan YDOT öğretimi tezlerinin en fazla Web 2.0 araçları/mobil uygulamaları kullanma ve bununla ilgili

görüşleri ($f=9$) belirlemeyi konu aldığı belirlenmiştir. Diğer konular ise sırasıyla: Söz Varlığını Geliştirme ($f=4$), Okuma Becerilerini Geliştirme ($f=3$), Dijital İçerik Geliştirme ($f=3$), Öğrenci Görüşleri ($f=3$), Uygulama İnceleme ($f=3$), Yazma Becerilerini Geliştirme ($f=2$), Üretici Dil Becerilerini Geliştirme ($f=2$), Konuşma Becerilerini Geliştirme ($f=2$), Dijital Oyunların Türkçe Öğrenmeye Etkisi ($f=2$), Anlama Becerilerini Geliştirme ($f=1$), Öğretmen Görüşleri ($f=1$), Dijital Materyal Kullanımı Ve Türkçe Öğretiminde Başarı Ve Tutuma Etkisi ($f=1$) ve Türkçe Okuma-Anlama-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi ($f=1$) konularıdır.

Tezlerde Kullanılan Web 2.0 Araçları ve Mobil Uygulamalara İlişkin Bulgular

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerde kullanılan Web 2.0 araçlarına ilişkin dağılım Tablo 6’ta sunulmuştur:

Tablo 6. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerde kullanılan Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalar

Kullanılan Web 2.0 Aracı/ Mobil Uygulama	<i>f</i>
Wordwall	3
Dijital Oyun	3
Storyjumper	3
Blog	2
E-Dinleti / Podcast	2
3 Dakikada Türkçe Öğreniyorum	2
Nearpad	2
LearningApps	2
Liveworksheets	2
Second Life Sanal Öğrenme Ortamı	1
Kahoot	1
MoodleWeb Tabanlı Uygulamalar	1
Türkçe Öğretim Portalı	1
Teknoloji Tabanlı Dijital Sözlük	1
Teknopedagojik Eğitim	1
Lumi	1
Educandy	1
Studio	1
Canva	1
Thinglink	1
Nearpad	1
Wizer.me	1
Voki	1
Toontasti	1
Padlet	1
Google Form	1
Ana Dil Türkçe	1
Whatsapp	1
Apowersoft	1
Yeni İstanbul Türkçe Z-Kitabı	1
Yedi İklim Türkçe Z-Kitabı	1
Adope Captivale	1
Halo AR	1
Chegg Prep	1
Genial.ly	1
Memoji	1
Rytr	1
Black Out Poetry	1
Classtools	1
MindMeister	1
Dijital Öykü	1
Power Director	1
Photo Story	1
Movie Maker	1
Animoto	1
Toplam	57

Tablo 6’da YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerde 57 farklı Web 2.0 aracı ve mobil uygulamanın kullanıldığı görülmektedir. Bulgulara göre

Web 2.0 araçları ve mobil uygulamalar üzerine hazırlanan YDOT öğretimi tezlerinde en fazla Wordwall, Dijital Oyun, Storyjumper ($f=3$), ardından Blog, E-Dinleti / Podcast, 3 Dakikada Türkçe Öğreniyorum, Nearpad, LearningApps ve Liveworksheets ($f=2$) yer almaktadır. Second Life Sanal Öğrenme Ortamı, Kahoot, Moodle Web Tabanlı Uygulamalar, Türkçe Öğretim Portalı, Teknoloji Tabanlı Dijital Sözlük, Teknopedagojik Eğitim, Lumi, Educandy, Studio, Canva, Thinglink, Nearpad, Wizer.me, Voki, Toontasti, Padlet, Google Form, Ana Dil Türkçe, Whatsapp, Apowersoft, Yeni İstanbul Türkçe Z-Kitabı, Yedi İklim Türkçe Z-Kitabı, Adope Captivale, Halo AR, Chegg Prep, Genial.ly, Memoji, Rytr, Black Out Poetry, Classtools, MindMeister, Dijital Öykü, Power Director, Photo Story, Movie Maker, Animoto gibi Web 2.0 aracı/mobil uygulamaları ise birer tezde kullanılmıştır. Buna göre bazı tezlerde birden fazla Web 2.0 aracı/mobil uygulama kullanılmıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan 37 tez tespit edilmiştir. Tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, ilk tezin 2011 yılında hazırlandığı, en fazla tezin 11 teze 2023 yılında hazırlandığı, 2011 ve 2018 yılları arasında 1 tez hazırlandığı ve 2019 yılından itibaren konu ile ilgili hazırlanan tezlerin sayısında diğer yıllara göre ciddi bir artış olduğunun sonucuna ulaşılmıştır. Son yıllarda ciddi bir artışın olması teknolojinin eğitim ortamlarına dâhil edilmesiyle ilişkilendirilebilir. Maden ve Önal (2021) da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili yüksek lisans ve doktora tezlerini inceledikleri çalışmalarında en fazla tezin 2019 yılında hazırlandığı sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde Eyüp (2020) de çalışmaların son yıllarda arttığı sonucuna ulaşmıştır. Türkben (2018) ve diğerleri (2019) de çalışmalarında yabancılara Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmaların son yıllarda arttığı sonucunu destekler verilere ulaşmışlardır.

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin 21'inin yüksek lisans, 16'sının ise doktora derecesinde olduğu, buna göre yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerinden sayıca fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Şahin, Başbayrak ve Çiftçi de (2020) Türkçe eğitiminde teknoloji destekli tezleri inceledikleri çalışmalarında yüksek lisans tezlerinin sayıca doktora tezlerinden fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Büyükkiz (2014) de çalışmasında bu çalışmayla benzer sonuca ulaşarak yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerinden fazla olduğunu tespit etmiştir. Maden ve Önal (2021) da yabancılara Türkçe eğitimi ile ilgili çalışmaları inceledikleri araştırmalarında yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerine oranla daha fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Tezlerin hazırlandıkları üniversitelere göre dağılımına bakıldığında, konu ile ilgili 23 farklı üniversitede lisansüstü tez hazırlandığı tespit edilmiştir. Tezlerin en fazla Çanakkale Onsekiz Mart, Bursa Uludağ, Fatih Sultan Mehmet ve Gazi üniversitelerinde hazırlandığı tespit edilmiştir. Konu ile ilgili tezlerin 23 farklı üniversitede hazırlanması, YDOT öğretiminde teknoloji tabanlı çalışmaların yaygınlaşmaya başladığını ve teknoloji tabanlı dil öğretiminin önemsendiğini göstermektedir.

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin araştırma yöntemlerine ilişkin 21 tezin karma yöntem, 9'u nicel yöntem, 7'sinin ise nitel yöntemle hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre ise incelenen lisansüstü tezlerde en fazla karma yöntemin kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Maden ve Önal (2021) bu çalışmadan farklı olarak yabancılara Türkçe eğitimi ile ilgili hazırlanan tezlerde en fazla nitel yöntemin kullanıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Türkben (2018) de çalışmasında nitel yaklaşımın daha fazla kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır. Karma yöntemle hazırlanan tezlerin çoğunlukta olması, konunun uygulama boyutunun olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin konu dağılımına bakıldığında toplam 16 konuya yer verilmiştir. En fazla görüş-tutum-deneyim ve söz varlığını geliştirme konularına yer verildiğine, diğer konulara en fazla 3 en az bir kez yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Kuzhan ve Fidan (2020) çalışmalarında bu çalışmayla benzer olarak 19 konu başlığına ulaşmış, bu konu alanlarında ise en fazla yabancılara Türkçe öğretim süreçlerinde e-çerik, teknoloji kullanımı ve teknoloji, bilgisayar destekli Türkçe eğitimi konu alanlarının kullanıldığı sonucuna ulaşmışlardır.

YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin kullanılan Web 2.0 araçları/mobil uygulamalarına ilişkin dağılımı incelendiğinde 45 adet Web 2.0 aracı ve mobil uygulama kullanıldığı ve en fazla Wordwall, Dijital Oyun, Storyjumper, Blog, E-Dinleti/Podcast, 3 Dakikada Türkçe Öğreniyorum, Nearpad, LearningApps Liveworksheets, uygulamalarının kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Tenekeci, (2020) Türkçe eğitiminde öğretmenlerin Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları bilme durumlarını incelediği çalışmasında, benzer Web 2.0 araçlarına ulaşmakla beraber en fazla EBA, Okulistik ve Morpa Kampüs uygulamaların kullanıldığını tespit etmiştir. Denilebilir ana dili olarak Türkçe ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde farklı Web 2.0 araçları kullanılmaktadır.

Sonuç olarak yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ile ilgili son yıllarda yapılan tez sayılarında artış olduğu görülmüş ancak Web 2.0/mobil uygulamaları konu alan tezlerin sınırlı olduğu söylenebilir. Hazırlanan tezlerde farklı Web 2.0 aracı/mobil uygulamanın kullanıldığı tespit edilmiş ancak alanla ilgili hazırlanmış Web 2.0 aracı/mobil uygulamanın az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle şu öneriler sunulabilir.

1. YDOT öğretiminde Web 2.0 araçları ve mobil uygulamaları konu alan tezlerin sayısı azdır. Günümüz teknoloji çağında bu konudaki çalışmalar, dilin bütün becerilerini kapsayacak şekilde çalışmalıdır.
2. Doğrudan YDOT öğretimi için hazırlanmış Web 2.0 aracı ve mobil uygulamalar sayıca yeterli değildir. Alan için özel olarak hazırlanmış uygulamaların sayısı arttırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Balçıkınlı, C. (2010). A Study on Needs Analysis of Learners of Turkish Language. *SinoUS English Teaching*, 7(1), 24-28.
- Bircan, E. (2020). Türkçe öğretmenleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: Bir içerik analizi (2000-2019). *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 536-558.
- Büyükkız, K. (2014). Yabancılar Türkçe öğretimi alanında hazırlanan lisansüstü tezler üzerine bir inceleme/An investigation on graduate dissertations written on Turkish teaching as a foreign language. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 203-213.
- Ceran, D., Aydın, M., & Onarıcıoğlu, A. S. (2018). Okuma eğitimi üzerine yapılan tezlerde eğilimler: Bir içerik analizi çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 2377-2392.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33- 38.
- Çelebi, C., Ergül, E., Usta, B., ve Mutlu. M. (2019). Türkiye’de yabancılar Türkçe öğretimi alanında hazırlanmış lisansüstü tezler üzerine bir meta-analiz çalışması. *Temel Eğitim Dergisi*, 1(3), 39-52.
- Çevik, A., & Muzaffer, N. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yazılmış yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere ilişkin bir içerik analizi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 722-744.
- Direkci, B., Şimşek, B. & Akbulut, S. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenme sürecinde kültür aktarımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(22), 278-293.
- Eyüp, B. (2020). Türkçe öğretmenleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: bir içerik analizi (2000-2019). *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 536-558.
- Genç Ersoy, B., & Ersoy, M. (2021). Teknoloji destekli Türkçe öğretimi üzerine yayınlanan makalelerin içerik analizi: ULAKBİM-TR Dizin örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3).
- Hew, K. F., & Cheung, W. S. (2013). Use of Web 2.0 technologies in K-12 and higher education: The search for evidence-based practice. *Educational Research Review*, 9, 47-64.
- Koçer, Ö. (2013). Program geliştirmenin ilk basamağı: Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ihtiyaç ve durum analizi. *Eğitim ve Bilim*, 38(169).

- Kuzhan, M. ve Fidan, M. (2020). Türkçe eğitiminde bilişim ve teknoloji kullanımına yönelik araştırmaların konu alanı ve yöntem yönünden analizi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1343-1367.
- Kuzu, T. S., & Yalçınalp, S. (2023). Ana dili ve yabancı dil öğretiminde dijital öykü kullanımı araştırmalarının içerik analizi. *Millî Eğitim Dergisi*, 52(238), 933-952.
- Maden, A. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe söz varlığını zenginleştirme ile ilgili makalelerin analizi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 583-596.
- Maden, S. & İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi amaç ve sorunlar (Hindistan örneği). *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5).
- Maden, S., & Önal, A. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *Uluslararası Eğitim Bilim Ve Teknoloji Dergisi*, 7(1), 42-56.
- Özgen, A., & Maden, A. (2024). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Kültür Aktarımı Konulu Araştırmaların Eğilimleri: Bir İçerik Analizi. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 9(1), 107-128.
- Şahin, A., Başbayrak, M., & Çiftçi, B. (2020). Teknoloji destekli Türkçe eğitimi tezlerinin eğilimleri. *Uluslararası Eğitim Bilim Ve Teknoloji Dergisi*, 6(2), 98-114. <https://doi.org/10.47714/uebt.737997>
- Tenekeci, M. (2020). Türkçe öğretiminde web uygulamaları ve mobil uygulamalar ile bunların öğretmenlerce bilinirliği. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(227), 429-445.
- Tunagür, M. & Kardaş, M. N. (2021). Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme yaşantıları (amaçları ve süreçte yaşadıkları sorunlar) üzerine bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 120-136.
- Turan, L., Sevim, O., & Tunagür, M. (2018). Türkçe eğitimi alanında hazırlanan doktora tez özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (11), 29-44.
- Türkben, T. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2464-2479.
- Uzdu Yıldız, F., & Ramanenkava, A. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil ihtiyaçlarının belirlenmesi: Belarus örneği. *Journal of Language Education and Research*, 6(2), 531-559. <https://doi.org/10.31464/jlere.753602>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.